

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీగారుడే మహాపురాణే

॥ శ్రీ విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రం ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీ విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రం ॥

రుద్ర ఉవాచ

సంసారసాగరాద్ధోరాన్ముచ్యతే కిం జపన్పభో |
నరస్తన్మే పరం జప్యం కథయ త్వం జనార్దన || 1 ||

హరిరువాచ

పరేశ్వరం పరం బ్రహ్మ పరమాత్మానమవ్యయం |
విష్ణుం నామసహస్రేణ స్తువన్ముక్తో భవేన్నరః || 2 ||

యత్పవిత్రం పరం జప్యం కథయామి వృషధ్వజ ! |
శృణుష్వావహితో భూత్వా సర్వపాపవినాశనం || 3 ||

ఓం వాసుదేవో మహావిష్ణుర్వామనో వాసవో వసుః |
బాలచంద్రనిభో బాలో బలభద్రో బలాధిపః || 4 ||

బలిబంధనకృద్వేధా వరేణ్యో వేదవిత్కవిః |
వేదకర్తా వేదరూపో వేద్యో వేదపరిప్లుతః || 5 ||

వేదాంగవేత్తా వేదేశో బలాధారో బలార్దనః |
అవికారో వరేశశ్చ వరుణో వరుణాధిపః || 6 ||

వీరహా చ బృహద్వీరో వందితః పరమేశ్వరః |
ఆత్మా చ పరమాత్మా చ ప్రత్యగాత్మా వియత్పరః || 7 ||

పద్మనాభః పద్మనిధిః పద్మహస్తో గదాధరః |
పరమః పరభూతశ్చ పురుషోత్తమ ఈశ్వరః || 8 ||

పద్మజంఘః పుండరీకః పద్మమాలాధరః ప్రీయః |
పద్మాక్షః పద్మగర్భశ్చ పర్జన్యః పద్మసంస్థితః || 9 ||

అపారః పరమార్థశ్చ పరాణాం చ పరః ప్రభుః |
పండితః పండితేద్యశ్చ పవిత్రః పాపమర్దకః || 10 ||

శుద్ధః ప్రకాశరూపశ్చ పవిత్రః పరిరక్షకః |
పిపాసావర్జితః పాద్యః పురుషః ప్రకృతిస్తథా || 11 ||

ప్రధానం పృథివీపద్మం పద్మనాభః ప్రీయప్రదః |
సర్వేశః సర్వగః సర్వః సర్వవిత్సర్వదః సురః || 12 ||

సర్వస్య జగతో ధామ సర్వదర్శీ చ సర్వభృత్ |
సర్వానుగ్రహకృద్దేవః సర్వభూతహృదిస్థితః || 13 ||

సర్వపూజ్యశ్చ సర్వాద్యః సర్వదేవనమస్కృతః |
సర్వస్య జగతో మూలం సకలో నిష్కలోఽనలః || 14 ||

సర్వగోప్తా సర్వనిష్ఠః సర్వకారణకారణం |
సర్వధ్యేయః సర్వమిత్రః సర్వదేవస్వరూపధృక్ || 15 ||

సర్వాధ్యక్షః సురాధ్యక్షః సురాసురనమస్కృతః |
దుష్టానాం చాసురాణాం చ సర్వదా ఘాతకోఽంతకః || 16 ||

సత్యపాలశ్చ సన్నాభః సిద్ధేశః సిద్ధవందితః |
సిద్ధసాధ్యః సిద్ధసిద్ధః సాధ్యసిద్ధో హృదీశ్వరః || 17 ||

శరణం జగతశ్చైవ శ్రేయః క్షేమస్తథైవ చ |
శుభకృచ్ఛోభనః సౌమ్యః సత్యః సత్యపరాక్రమః || 18 ||

సత్యస్థః సత్యసంకల్పః సత్యవిత్సత్యదస్తథా |
ధర్మో ధర్మీ చ కర్మీ చ సర్వకర్మవివర్జితః || 19 ||

కర్మకర్తా చ కర్మైవ క్రియా కార్యం తథైవ చ |
శ్రీపతిర్భూపతిః శ్రీమాన్సర్వస్య పతిరూర్జితః || 20 ||

సదేవానాం పతిశ్చైవ వృష్ణీనాం పతిరీడితః |
పతిర్హిరణ్యగర్భస్య త్రిపురాంతపతిస్తథా || 21 ||

పశూనాం చ పతిః ప్రాయో వసూనాం పతిరేవ చ |
పతిరాఖండలస్యైవ వరుణస్య పతిస్తథా || 22 ||

వనస్పతీనాం చ పతిరనిలస్య పతిస్తథా |
అనలస్య పతిశ్చైవ యమస్య పతిరేవ చ || 23 ||

కుబేరస్య పతిశ్చైవ నక్షత్రాణాం పతిస్తథా |
ఓషధీనాం పతిశ్చైవ వృక్షాణాం చ పతిస్తథా || 24 ||

నాగానాం పతిరర్కస్య దక్షస్య పతిరేవ చ |
సుహృదాం చ పతిశ్చైవ నృపాణాం చ పతిస్తథా || 25 ||

గంధర్వాణాం పతిశ్చైవ అసూనాం పతిరుత్తమః |
పర్వతానాం పతిశ్చైవ నిమ్నగానాం పతిస్తథా || 26 ||

సురాణాం చ పతిః శ్రేష్ఠః కపిలస్య పతిస్తథా |
లతానాం చ పతిశ్చైవ వీరుధాం చ పతిస్తథా || 27 ||

మునీనాం చ పతిశ్చైవ సూర్యస్య పతిరుత్తమః |
పతిశ్చంద్రమసః శ్రేష్ఠః శుక్రస్య పతిరేవ చ || 28 ||

గ్రహాణాం చ పతిశ్చైవ రాక్షసానాం పతిస్తథా |
కీన్నరాణాం పతిశ్చైవ ద్విజానాం పతిరుత్తమః || 29 ||

సరితాం చ పతిశ్చైవ సముద్రాణాం పతిస్తథా |
సరసాం చ పతిశ్చైవ భూతానాం చ పతిస్తథా || 30 ||

వేతాలానాం పతిశ్చైవ కూష్మాండానాం పతిస్తథా |
పక్షిణాం చ పతిః శ్రేష్ఠః పశూనాం పతిరేవ చ || 31 ||

మహాత్మా మంగలో మేయో మందరో మందరేశ్వరః |
మేరుర్మాతా ప్రమాణం చ మాధవో మలవర్జితః || 32 ||

మాలాధరో మహాదేవో మహాదేవేన పూజితః |
మహాశాంతో మహాభాగో మధుసూదన ఏవ చ || 33 ||

మహావీర్యో మహాప్రాణో మార్కండేయర్షివందితః |
మాయాత్మా మాయయా బద్ధో మాయయా తు వివర్జితః || 34 ||

మునిస్తుతో మునిర్మైత్రో మహానాసో మహాహనుః |
మహాబాహుర్మహాదాంతో మరణేన వివర్జితః || 35 ||

మహావక్త్రో మహాత్మా చ మహాకాయో మహోదరః |
మహాపాదో మహాగ్రీవో మహామానీ మహామనాః || 36 ||

మహాగతిర్మహాకీర్తిర్మహారూపో మహాసురః |
మధుశ్చ మాధవశ్చైవ మహాదేవో మహేశ్వరః || 37 ||

మఖేజ్యో మఖరూపీ చ మాననీయో మఖేశ్వరః |
మహావాతో మహాభాగో మహేశోఽతీతమానుషః || 38 ||

మానవశ్చ మనుశ్చైవ మానవానాం ప్రియంకరః |
మృగశ్చ మృగపూజ్యశ్చ మృగాణాం చ పతిస్తథా || 39 ||

బుధస్య చ పతిశ్చైవ పతిశ్చైవ బృహస్పతేః |
పతిః శనైశ్చరస్యైవ రాహోః కేతోః పతిస్తథా || 40 ||

లక్ష్మణో లక్ష్మణశ్చైవ లంబోష్ఠో లలితస్తథా |
నానాలంకారసంయుక్తో నానాచందనచర్చితః || 41 ||

నానారసోజ్జ్వలద్వక్తో నానాపుష్పోపశోభితః |
రామో రమాపతిశ్చైవ సభార్యః పరమేశ్వరః || 42 ||

రత్నదో రత్నహర్తా చ రూపీ రూపవివర్జితః |
మహారూపోగ్రరూపశ్చ సౌమ్యరూపస్తథైవ చ || 43 ||

నీలమేఘనిభః శుద్ధః కాలమేఘనిభస్తథా |
ధూమవర్ణః పీతవర్ణో నానారూపో హ్యవర్ణకః || 44 ||

విరూపో రూపదశ్చైవ శుక్లవర్ణస్తథైవ చ |
సర్వవర్ణో మహాయోగీ యజ్ఞో యజ్ఞకృదేవ చ || 45 ||

సువర్ణవర్ణవాంశ్చైవ సువర్ణాఖ్యస్తథైవ చ |
సువర్ణావయవశ్చైవ సువర్ణః స్వర్ణమేఖలః || 46 ||

సువర్ణస్య ప్రదాతా చ సువర్ణేశస్తథైవ చ |
సువర్ణస్య ప్రియశ్చైవ సువర్ణాఢ్యస్తథైవ చ || 47 ||

సుపర్ణీ చ మహాపర్ణీ సుపర్ణస్య చ కారణం |
వైనతేయస్తథాదిత్య ఆదిరాదికరః శివః || 48 ||

కారణం మహాతశ్చైవ ప్రధానస్య చ కారణం |
బుద్ధీనాం కారణం చైవ కారణం మనసస్తథా || 49 ||

కారణం చేతసశ్చైవ అహంకారస్య కారణం |
భూతానాం కారణం తద్వత్కారణం చ విభావసోః || 50 ||

ఆకాశకారణం తద్వత్స్పృథివ్యాః కారణం పరం |
అండస్య కారణం చైవ ప్రకృతేః కారణం తథా || 51 ||

దేహస్య కారణం చైవ చక్షుషశ్చైవ కారణం |
శ్రోత్రస్య కారణం తద్వత్కారణం చ త్వచస్తథా || 52 ||

జిహ్వాయాః కారణం చైవ ప్రాణస్వైవ చ కారణం ।
హస్తయోః కారణం తద్వత్పాదయోః కారణం తథా ॥ 53 ॥

వాచశ్చ కారణం తద్వత్పాయోశ్చైవ తు కారణం ।
ఇంద్రస్య కారణం చైవ కుబేరస్య చ కారణం ॥ 54 ॥

యమస్య కారణం చైవ ఈశానస్య చ కారణం ।
యక్షాణాం కారణం చైవ రక్షసాం కారణం పరం ॥ 55 ॥

నృపాణాం కారణం శ్రేష్ఠం ధర్మస్వైవ తు కారణం ।
జంతూనాం కారణం చైవ వసూనాం కారణం పరం ॥ 56 ॥

మనూనాం కారణం చైవ పక్షిణాం కారణం పరం ।
మునీనాం కారణం శ్రేష్ఠం యోగినాం కారణం పరం ॥ 57 ॥

సిద్ధానాం కారణం చైవ యక్షాణాం కారణం పరం ।
కారణం కిన్నరాణాం చ గంధర్వాణాం చ కారణం ॥ 58 ॥

నదానాం కారణం చైవ నదీనాం కారణం పరం ।
కారణం చ సముద్రాణాం వృక్షాణాం కారణం తథా ॥ 59 ॥

కారణం వీరుధాం చైవ లోకానాం కారణం తథా ।
పాతాల కారణం చైవ దేవానాం కారణం తథా ॥ 60 ॥

సర్పాణాం కారణం చైవ శ్రేయసాం కారణం తథా ।
పశూనాం కారణం చైవ సర్వేషాం కారణం తథా ॥ 61 ॥

దేహాత్మా చేంద్రియాత్మా చ ఆత్మా బుద్ధిస్తథైవ చ ।
మనసశ్చ తథైవాత్మా చాత్మాహంకారచేతసః ॥ 62 ॥

జాగ్రతః స్వప్నతశ్చాత్మా మహదాత్మా పరస్తథా ।
ప్రధానస్య పరాత్మా చ ఆకాశాత్మా హ్యపాం తథా ॥ 63 ॥

పృథివ్యాః పరమాత్మా చ రసస్యాత్మా తద్భైవ చ |
గంధస్య పరమాత్మా చ రూపస్యాత్మా పరస్తథా || 64 ||

శబ్దాత్మా చైవ వాగాత్మా స్పర్శాత్మా పురుషస్తథా |
శ్రోత్రాత్మా చ త్వగాత్మా చ జిహ్వాత్మా పరమస్తథా || 65 ||

పూణాత్మా చైవ హస్తాత్మా పాదాత్మా పరమస్తథా |
ఉపస్థస్య తద్భైవాత్మా పాయ్వాత్మా పరమస్తథా || 66 ||

ఇంద్రాత్మా చైవ బ్రహ్మాత్మా రుద్రాత్మా చ మనోస్తథా |
దక్షప్రజాపతేరాత్మా సత్యాత్మా పరమస్తథా || 67 ||

ఈశాత్మా పరమాత్మా చ రౌద్రాత్మా మోక్షవిద్యతిః |
యత్నవాంశ్చ తథా యత్నశ్చర్మీ ఖడ్గీ మురాంతకః || 68 ||

ప్రీప్రవర్తనశీలశ్చ యతీనాం చ హితే రతః |
యతిరూపీ చ యోగీ చ యోగిధ్యేయో హరిః శితిః || 69 ||

సంవిన్నేధా చ కాలశ్చ ఊష్మా వర్షా మతిస్తథా |
సంవత్సరో మోక్షకరో మోహప్రధ్వంసకస్తథా || 70 ||

మోహకర్తా చ దుష్టానాం మాండవ్యో వడవాముఖః |
సంవర్తః కాలకర్తా చ గౌతమో భృగురంగిరాః || 71 ||

అత్తిర్వసిష్ఠః పులహః పులస్త్యః కుత్స ఏవ చ |
యాజ్ఞవల్క్యో దేవలశ్చ వ్యాసశ్చైవ పరాశరః || 72 ||

శర్మదశ్చైవ గాంగేయో హృషీకేశో బృహచ్చవాః |
కేశవః క్లేశహంతా చ సుకర్ణః కర్ణవర్జితః || 73 ||

నారాయణో మహాభాగః ప్రాణస్య పతిరేవ చ |
అపానస్య పతిశ్చైవ వ్యానస్య పతిరేవ చ || 74 ||

ఉదానస్య పతిః శ్రేష్ఠః సమానస్య పతిస్తథా |
శబ్దస్య చ పతిః శ్రేష్ఠః స్పర్శస్య పతిరేవ చ || 75 ||

రూపాణాం చ పతిశ్చాద్యః ఖడ్గపాణిర్హలాయుధః |
చక్రపాణిః కుండలీ చ శ్రీవత్సాంకస్తథైవ చ || 76 ||

ప్రకృతిః కౌస్తుభగ్రీవః పీతాంబరధరస్తథా |
సుముఖో దుర్ముఖశ్చైవ ముఖేన తు వివర్జితః || 77 ||

అనంతోఽనంతరూపశ్చ సునఖః సురమందరః |
సుకపోలో విభుర్జిష్ణుర్బ్రాజిష్ణుశ్చేషుధీస్తథా || 78 ||

హిరణ్యకశిపోర్హంతా హిరణ్యాక్షవిమర్దకః |
నిహంతా పూతనాయాశ్చ భాస్కరాంతవినాశనః || 79 ||

కేశినో దలనశ్చైవ ముష్టికస్య విమర్దకః |
కంసదానవభేత్తా చ చాణూరస్య ప్రమర్దకః || 80 ||

అరిష్టస్య నిహంతా చ అక్రూరప్రియ ఏవ చ |
అక్రూరః క్రూరరూపశ్చ అక్రూరప్రియవందితః || 81 ||

భగహా భగవాన్ భానుస్తథా భాగవతః స్వయం |
ఉద్ధవశ్చోద్ధవస్యేశో హ్యుద్ధవేన విచింతితః || 82 ||

చక్రధృక్ చంచలశ్చైవ చలాచలవివర్జితః |
అహంకారోపమశ్చిత్తం గగనం పృథివీ జలం || 83 ||

వాయుశ్చక్షుస్తథా శ్రోత్రం జిహ్వో చ పూణమేవ చ |
వాక్యాణిపాదజవనః పాయూపస్థస్తథైవ చ || 84 ||

శంకరశ్చైవ సర్వశ్చ క్షాంతిదః క్షాంతికృన్నరః |
భక్తప్రియస్తథా భర్తా భక్తిమాన్ భక్తివర్ధనః || 85 ||

భక్తస్తుతో భక్తపరః కీర్తిదః కీర్తివర్ధనః |
కీర్తిరీప్తిః క్షమాకాంతిర్భక్తశ్చైవ దయా పరా || 86 ||

దానం దాతా చ కర్తా చ దేవదేవప్రియః శుచిః |
శుచిమాన్ సుఖదో మోక్షః కామశ్చార్థః సహస్రపాత్ || 87 ||

సహస్రశీర్షా వైద్యశ్చ మోక్షద్వారం తథైవ చ |
ప్రజాద్వారం సహస్రాక్షః సహస్రకర ఏవ చ || 88 ||

శుక్తశ్చ సుకిరీటీ చ సుగ్రీవః కౌస్తుభస్తథా |
ప్రద్యుమ్నశ్చానిరుద్ధశ్చ హయగ్రీవశ్చ సూకరః || 89 ||

మత్స్యః పరశురామశ్చ ప్రహ్లాదో బలిరేవ చ |
శరణ్యశ్చైవ నిత్యశ్చ బుద్ధో ముక్తః శరీరభృత్ || 90 ||

ఖరదూషణహంతా చ రావణస్య ప్రమర్దనః |
సీతాపతిశ్చ వర్ధిష్ణుర్భరతశ్చ తథైవ చ || 91 ||

కుంభేంద్రజిన్నిహంతా చ కుంభకర్ణప్రమర్దనః |
నరాంతకాంతకశ్చైవ దేవాంతకవినాశనః || 92 ||

దుష్టాసురనిహంతా చ శంబరారిస్తథైవ చ |
నరకస్య నిహంతా చ త్రిశీర్షస్య వినాశనః || 93 ||

యమలార్జునభేత్తా చ తపోహితకరస్తథా |
వాదిత్రం చైవ వాద్యం చ బుద్ధశ్చైవ వరప్రదః || 94 ||

సారః సారప్రియః సౌరః కాలహంతృనికృంతనః |
అగస్త్యో దేవలశ్చైవ నారదో నారదప్రియః || 95 ||

ప్రాణోఽపానస్తథా వ్యానో రజః సత్త్వం తమః శరత్ |
ఉదానశ్చ సమానశ్చ భేషజం చ భిషక్ తథా || 96 ||

కూటస్థః స్వచ్ఛరూపశ్చ సర్వదేహవివర్జితః |
చక్షురింద్రియహీనశ్చ వాగింద్రియవివర్జితః || 97 ||

హస్తేంద్రియవిహీనశ్చ పాదాభ్యాం చ వివర్జితః |
పాయూపస్థవిహీనశ్చ మహాతాపవివర్జితః || 98 ||

ప్రబోధేన విహీనశ్చ బుద్ధ్యా చైవ వివర్జితః |
చేతసా విగతశ్చైవ ప్రాణేన చ వివర్జితః || 99 ||

అపానేన విహీనశ్చ వ్యానేన చ వివర్జితః |
ఉదానేన విహీనశ్చ సమానేన వివర్జితః || 100 ||

ఆకాశేన విహీనశ్చ వాయునా పరివర్జితః |
అగ్నినా చ విహీనశ్చ ఉదకేన వివర్జితః || 101 ||

పృథివ్యా చ విహీనశ్చ శబ్దేన చ వివర్జితః |
స్పర్శేన చ విహీనశ్చ సర్వరూపవివర్జితః || 102 ||

రాగేణ విగతశ్చైవ అఘేన పరివర్జితః |
శోకేన రహితశ్చైవ వచసా పరివర్జితః || 103 ||

రజోవివర్జితశ్చైవ వికారైః షడ్భిరేవ చ |
కామేన వర్జితశ్చైవ క్రోధేన పరివర్జితః || 104 ||

లోభేన విగతశ్చైవ దంభేన చ వివర్జితః |
సూక్ష్మశ్చైవ సుసూక్ష్మశ్చ స్థూలాత్సూలతరస్తథా || 105 ||

విశారదో బలాధ్యక్షః సర్వస్య క్షోభకస్తథా |
ప్రకృతేః క్షోభకశ్చైవ మహతః క్షోభకస్తథా || 106 ||

భూతానాం క్షోభకశ్చైవ బుద్ధేశ్చ క్షోభకస్తథా |
ఇంద్రియాణాం క్షోభకశ్చ విషయక్షోభకస్తథా || 107 ||

బ్రహ్మణః క్షోభకశ్చైవ రుద్రస్య క్షోభకస్తథా |
అగమ్యశ్చక్షురాదేశ్చ శ్రోత్రాగమ్యస్తథైవ చ || 108 ||

త్వచా న గమ్యః కూర్మశ్చ జిహ్వాఽగ్రాహ్యస్తథైవ చ |
ఘ్రాణేంద్రియాగమ్య ఏవ వాచాఽగ్రాహ్యస్తథైవ చ || 109 ||

అగమ్యశ్చైవ పాణిభ్యాం పదాగమ్యస్తథైవ చ |
అగ్రాహ్యో మనసశ్చైవ బుద్ధ్యాఽగ్రాహ్యో హరిస్తథా || 110 ||

అహం బుద్ధ్యా తథా గ్రాహ్యశ్చేతసా గ్రాహ్య ఏవ చ |
శంఖపాణిశ్చావ్యయశ్చ గదాపాణిస్తథైవ చ || 111 ||

శార్ఙ్గపాణిశ్చ కృష్ణశ్చ జ్ఞానమూర్తిః పరంతపః |
తపస్వీ జ్ఞానగమ్యో హి జ్ఞానీ జ్ఞానవిదేవ చ || 112 ||

జ్ఞేయశ్చ జ్ఞేయహీనశ్చ జ్ఞప్తిశ్చైతన్యరూపకః |
భావో భావ్యో భవకరో భావనో భవనాశనః || 113 ||

గోవిందో గోపతిర్గోపః సర్వగోపీసుఖప్రదః |
గోపాలో గోగతిశ్చైవ గోమతిర్గోధరస్తథా || 114 ||

ఉపేంద్రశ్చ నృసింహశ్చ శౌరిశ్చైవ జనార్దనః |
ఆరణ్యో బృహద్భానుర్బృహదీప్తిస్తథైవ చ || 115 ||

దామోదరస్త్రికాలశ్చ కాలజ్ఞః కాలవర్జితః |
త్రిసంధ్యో ద్వాపరం త్రేతా ప్రజాద్వారం త్రివిక్రమః || 116 ||

విక్రమో దండహస్తశ్చ హ్యేకదండీ త్రిదండధృక్ |
సామభేదస్తథోపాయః సామరూపీ చ సామగః || 117 ||

సామవేదో హ్యాథర్వశ్చ సుకృతః సుతరూపణః |
అథర్వవేదవిచ్ఛైవ హ్యాథర్వాచార్య ఏవ చ || 118 ||

ఋగ్రూపీ చైవ ఋగ్వేద ఋగ్వేదేషు ప్రతిష్ఠితః |
యజుర్వేత్తా యజుర్వేదో యజుర్వేదవిదేకపాత్ || 119 ||

బహుపాచ్చ సుపాచ్ఛైవ తథైవ చ సహస్రపాత్ |
చతుష్పాచ్చ ద్విపాచ్ఛైవ స్మృతిర్షాయో యమో బలీ || 120 ||

సన్న్యాసీ చైవ సన్న్యాసశ్చతురాశ్రమ ఏవ చ |
బ్రహ్మచారీ గృహస్థశ్చ వానప్రస్థశ్చ భిక్షుకః || 121 ||

బ్రాహ్మణః క్షత్రియో వైశ్యః శూద్రో వర్ణస్తథైవ చ |
శీలదః శీలసంపన్నో దుఃశీలపరివర్జితః || 122 ||

మోక్షోఽధ్యాత్మసమావిష్టః స్తుతిః స్తోతా చ పూజకః |
పూజ్యో వాక్యరణం చైవ వాచ్యం చైవ తు వాచకః || 123 ||

వేత్తా వ్యాకరణం చైవ వాక్యం చైవ చ వాక్యవిత్ |
వాక్యగమ్యస్తీర్థవాసీ తీర్థస్తీర్థీ చ తీర్థవిత్ || 124 ||

తీర్థాదిభూతః సాంఖ్యశ్చ నిరుక్తం త్వధిదైవతం |
ప్రణవః ప్రణవేశశ్చ ప్రణవేన ప్రవందితః || 125 ||

ప్రణవేన చ లక్ష్మ్యో వై గాయత్రీ చ గదాధరః |
శాలగ్రామనివాసీ చ శాలగ్రామస్తథైవ చ || 126 ||

జలశాయీ యోగశాయీ శేషశాయీ కుశేశయః |
మహీభర్తా చ కార్యం చ కారణం పృథివీధరః || 127 ||

ప్రజాపతిః శాశ్వతశ్చ కామ్యః కామయితా విరాట్ |
సమ్రాట్ పూషా తథా స్వర్గో రథస్థః సారథిర్బలం || 128 ||

ధనీ ధనప్రదో ధన్యో యాదవానాం హితే రతః |
అర్జునస్య ప్రియశ్చైవ హ్యర్జునో భీమ ఏవ చ || 129 ||

పరాక్రమో దుర్విషహః సర్వశాస్త్రవిశారదః |
సారస్వతో మహాభీష్మః పారిజాతహరస్తథా || 130 ||

అమృతస్య ప్రదాతా చ క్షీరోదః క్షీరమేవ చ |
ఇంద్రాత్మజస్తస్య గోప్తా గోవర్ధనధరస్తథా || 131 ||

కంసస్య నాశనస్తద్వద్ధస్తిపో హస్తినాశనః |
శిపివిష్ణుః ప్రసన్నశ్చ సర్వలోకార్తినాశనః || 132 ||

ముద్రో ముద్రా కరశ్చైవ సర్వముద్రావివర్జితః |
దేహీ దేహస్థితశ్చైవ దేహస్య చ నియామకః || 133 ||

శ్రోతా శ్రోతృనియంతా చ శ్రోతవ్యః శ్రవణం తథా |
త్వక్స్థితశ్చ స్పర్శయిత్వా స్పృశ్యం చ స్పర్శనం తథా || 134 ||

రూపద్రష్టా చ చక్షుఃస్థో నియంతా చక్షుషస్తథా |
దృశ్యం చైవ తు జిహ్వస్థో రసజ్ఞశ్చ నియామకః || 135 ||

ఘ్రాణస్థో ఘ్రాణకృద్ ఘ్రాతా ఘ్రాణేంద్రియనియామకః |
వాక్స్థో వక్తా చ వక్తవ్యో వచనం వాఙ్మీయామకః || 136 ||

ప్రాణిస్థః శిల్పకృచ్ఛిలో హస్తయోశ్చ నియామకః |
పదవ్యశ్చైవ గంతా చ గంతవ్యం గమనం తథా || 137 ||

నియంతా పాదయోశ్చైవ పాద్యభాక్ చ విసర్గకృత్ |
విసర్గస్య నియంతా చ పయ్యపస్థస్థః సుఖం తథా || 138 ||

ఉపస్థస్య నియంతా చ తదానందకరశ్చ హ |
శత్రుఘ్నః కార్తవీర్యశ్చ దత్తాత్రేయస్తథైవ చ || 139 ||

అలర్యస్య హితశ్చైవ కార్తవీర్యనికృంతనః |
కాలనేమిర్మహానేమిర్మేఘా మేఘపతిస్తథా || 140 ||

అన్నప్రదోఽన్నరూపీ చ హ్యాన్నాదోఽన్నప్రవర్తకః |
ధూమకృద్ధూమరూపశ్చ దేవకీపుత్ర ఉత్తమః || 141 ||

దేవక్యానందనో నందో రోహిణ్యాః ప్రియ ఏవ చ |
వసుదేవప్రియశ్చైవ వసుదేవసుతస్తథా || 142 ||

దుందుభిర్దాసరూపశ్చ పుష్పహాసస్తథైవ చ |
అట్టహాసప్రియశ్చైవ సర్వాధ్యక్షః క్షరోఽక్షరః || 143 ||

అచ్యుతశ్చైవ సత్యేశః సత్యాయాశ్చ ప్రియో వరః |
రుక్మిణ్యాశ్చ పతిశ్చైవ రుక్మిణ్యా వల్లభస్తథా || 144 ||

గోపీనాం వల్లభశ్చైవ పుణ్యశ్లోకశ్చ విశ్రుతః |
వృషాకపిర్యమో గుహ్యో మకులశ్చ బుధస్తథా || 145 ||

రాహుః కేతుర్గ్రహో గ్రాహో గజేంద్రముఖమేలకః |
గ్రాహస్య వినిహంతా చ గ్రామణీ రక్షకస్తథా || 146 ||

కిన్నరశ్చైవ సిద్ధశ్చ ఛందః స్వచ్ఛంద ఏవ చ |
విశ్వరూపో విశాలాక్షో దైత్యసూదన ఏవ చ || 147 ||

అనంతరూపో భూతస్థో దేవదానవసంస్థితః |
సుషుప్తిస్థః సుషుప్తిశ్చ స్థానం స్థానాంత ఏవ చ || 148 ||

జగత్స్థైవ జాగర్తా స్థానం జాగరితం తథా |
స్వప్నస్థః స్వప్నవిత్స్వప్నస్థానం స్వప్నస్తథైవ చ || 149 ||

జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తేశ్చ విహీనో వై చతుర్థకః |
విజ్ఞానం వేద్యరూపం చ జీవో జీవయితా తథా || 150 ||

భువనాధిపతిశ్చైవ భువనానాం నియామకః |
పాతాలవాసీ పాతాలం సర్వజ్వరవినాశనః || 151 ||

పరమానందరూపీ చ ధర్మాణాం చ ప్రవర్తకః |
సులభో దుర్లభశ్చైవ ప్రాణాయామపరస్తథా || 152 ||

ప్రత్యాహారో ధారకశ్చ ప్రత్యాహారకరస్తథా |
ప్రభా కాంతిస్తథా హ్యర్చిః శుద్ధస్ఫటికసన్నిభః || 153 ||

అగ్రాహశ్చైవ గౌరశ్చ సర్వః శుచిరభిష్టుతః |
వషట్కారో వషడ్ వౌషట్ స్వధా స్వాహా రతిస్తథా || 154 ||

పక్తా నందయితా భోక్తా భోద్ధా భావయితా తథా |
జ్ఞానాత్మా చైవ దేహాత్మా భూమా సర్వేశ్వరేశ్వరః || 155 ||

నదీ నందీ చ నందీశో భారతస్తరునాశనః |
చక్రపః శ్రీపతిశ్చైవ నృపాణాం చక్రవర్తినాం || 156 ||

ఈశశ్చ సర్వదేవానాం ద్వారకాసంస్థితస్తథా |
పుష్కరః పుష్కరాధ్యక్షః పుష్కరద్వీప ఏవ చ || 157 ||

భరతో జనకో జన్యః సర్వాకారవివర్జితః |
నిరాకారో నిర్నిమిత్తో నిరాతంకో నిరాశ్రయః || 158 ||

ఇతి నామసహస్రం తే వృషభధ్వజ కీర్తితం |
దేవస్య విష్ణోరీశస్య సర్వపాపవినాశనం || 159 ||

పఠంద్విజశ్చ విష్ణుత్వం క్షత్రియో జయమాప్నుయాత్ |
వైశ్యో ధనం సుఖం శూద్రో విష్ణుభక్తిసమన్వితః || 160 ||

|| ఇతి శ్రీ విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రం సమాప్తం ||